

Sanningen om GMY - MYA?

Jakten på GMY

Det är med ett leende jag läser om alla mer eller mindre fantasifulla förklaringar till signalen GMY-MYA. Man gör även reflektionen hur en sak så kan förvanskas och kan lätt övergå till falsk information. Ett exempel för psykologiska försvaret? Då jag tror mej veta hela sanningen till för nämnda signal vill jag härmed berätta den.

Sättet att utbyta mer eller mindre underfundiga signaler har alltid förekommit i olika flottor. Särskilt i engelska flottan. Christer Kierkegaards order till sina fartygschefer att ha en Bibel tillgänglig på bryggan var säkert dikterat av att just engelsmännen ofta använde bibliska citat. Icke bara i signaler mellan örlogsfartyg utan även till kofferdifartyg. Brittiska flottans signalstation på Gibraltar är ett för även svenska fartyg välkänt exempel.

Signalen GMY-MYA är en uppfinning av dåvarande mariningenjören, sedermera marindirektören, O K O Moberg, hela Flottans populära "Moppe". Han var född den 3 december 1893 och var på sin tid den person med officers ställning som hade de flesta sjömånaderna. Han var mycket omtyckt, en skicklig yrkesman och en stor sällskapsmänniska.

Den rätta signalen skall alltså uttydas GOTT MIT YOU - MIT YOU AUCH. Moberg var en stor skämtare och hade säkert inspirerats till sin uppfinning av denna signal från t ex hans erfarenhet från långresa.

Moberg tjänstgjorde under mycket lång tid på kustflottans Ubåtsavdelning. Signalen användes ursprungligen endast mellan ubåtarna som någon särskild hemlig signal. Den kom sedan att användas även av övervattenfartygen, vilket icke gillades av de gamla ubåtsmännen.

Jag har hört Moppe berätta om detta och vill gärna återge en liten episod. När han efter många år en höst hade avmönstrat från ubåtsavdelningen och tagit bussen in från Hårsfjärden till Stockholm greps han av vemod över att de angenäma sjöåren nu voro slut. Inkommen till Stockholm gick han in på telegrafstationen, som då fanns på Birger Jarlsgatan och avsånde ett telegram till Chefen för ubåtsavdelningen, Kustflottan, "GMY, Moberg". Den nytillträdde avdelningschefen var då Kommendören S G Wienberg. En yngre officer, avdelningsadjutant, mottog signalen men kunde på intet sätt dechiffrera den och måste gå in till sin chef för att erkänna detta. Wienberg försökte då själv med hjälp av dechiffreringsapparat tyda signalen men misslyckades. I samma veva kom förste adjutanten Robert Staël von Holstein in och blev genast tillfrågad om signalens betydelse. Han sade då till Wienberg att omedelbart besvara signalen med MYA. Sedan detta var gjort förklarade Staël von Holstein innebörden av signalerna och - enligt Moppes berättelse till mig - "vart han (Wienberg) då förbannad på mig"!

Moppe hade som hobby att präglade originella uttryck. Han införde bl a begreppet "Honnisoitare". När ubåtarna varit ute på övning kommo de inte sällan senare in till bas än övervattenfartygen. I regel kom ubåtarna in till basen först på morgonkulan. Hade de då varit ute några dygn och det var kallt och dåligt väder togo ubåtsofficerarna till frukost på moderfartyget en sup. Denna kallades då för "honnisoitare", vilket Moberg införde efter strumpebandsordens devis "Honny Soit qui mal y pense", dvs "skam den som tänker illa därom".

Moppe utarbetade även den särskilda ritual för s k slagverk, spel med tärningar, som blivit allmän i Flottan och som till och med utgivits från trycket.